

Силабус
навчальної дисципліни
Основи наукових досліджень
2020-2021 навчальний рік

Освітня програма «Історія»
Спеціальність 032 Історія та археологія
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти: перший

Викладач	д.і.н., проф. Вікторія Миколаївна КОНСТНАТИНОВА
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-istor/composition-kaf-istor/constantinova/
Контактний тел.	+380973943673
Е-mail викладача:	vnkonst@ukr.net
Графік консультацій	Консультація відбуваються за допомогою дистанційних технологій у вільний від занять час

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	16	14	60	залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: наука, дослідження, методологія дослідження, наукове дослідження, науково-дослідна робота.

Дисципліна «Основи наукових досліджень» спрямована на формування у студентів системи знань з інтерпретації теоретичних основ науки, методологічних параметрів наукових досліджень, генерування й ідентифікації наукових ідей, категоріального апарату наукових досліджень, організаційного й інформаційного забезпечення наукових досліджень, специфіки методичного інструментарію та особливостей його застосування, презентації результатів наукових досліджень, ефективності науково-дослідної роботи, ідентифікації навчально-виховного процесу, спектру методів навчання, методології викладання облікових дисциплін.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 12. Порівняння змісту різних текстів, пошук та узагальнення інформації з досліджуваної проблеми.

ЗК 13. Навички написання аналітичних і публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, створення систематизованих оглядів спеціальної літератури. Дотримання стандартів академічного оформлення тексту

ПРН 1. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, категоріальний апарат з історії та археології

ПРН 5. Знаходити необхідний фактичний матеріал для конкретного історичного дослідження

ПРН 8. Вміння обґрунтовувати вибір методики опрацювання речових джерел і текстів

ПРН 9. Здатність аналізувати відмінності в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах

ПРН 10. Здатність демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі

ПРН 14. Вміння розглядати проблему дослідження з використанням відповідних джерел і бібліографії, аналізуючи та надаючи критичну і розповідну форму отриманим знанням

ПРН 15. Здатність інтегрувати досягнення інших гуманітарних наук для вирішення актуальних проблем історії та археології

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Загальні відомості про науку

Тема 1. Наука як система уявлень про світ.

Змістовий модуль 2. Теоретичні основи наукових досліджень.

Тема 2. Теоретичні основи наукових досліджень.

Змістовий модуль 3. Загальна схема наукового дослідження

Тема 3. Методологія наукових досліджень.

Змістовий модуль 4. Організація праці в науковій діяльності.

Тема 4. Організація праці в науковій діяльності.

Змістовий модуль 5. Логіка наукових досліджень

Тема 5. Логіка наукових досліджень.

Змістовий модуль 6. Структура та правила оформлення науково-дослідної роботи.

Тема 6. Вимоги та правила оформлення науково-дослідної роботи.

Методи навчання:

евристична бесіда, бесіда, пояснення; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, метод проєктів, дискусія), імітаційна гра (наукова конференція, семінар-диспут), мультимедійна презентація, методи контролю і самоконтролю, самооцінювання, взаємооцінювання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Викладачі та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись таких положень: [Про організацію освітнього процесу в БДПУ](#), [Про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Бердянського державного педагогічного університету](#), [Про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті](#), [Про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті](#), [Про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності Бердянського державного педагогічного університету](#), [Про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями та](#)

[дискримінацією у Бердянському державному педагогічному університеті](#) та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Відвідування занять з курсу є особистим вибором здобувача освіти. Під час лекційних занять лектор розкриває проблемні питання та концепти, які включені до семестрового оцінювання з курсу (екзамену). Під час практичних (семінарських) занять здобувачі освіти відповідають на оприлюднені заздалегідь проблемні питання, приймають участь в дискусіях та обговореннях. Під час самостійної роботи здобувачі освіти готують індивідуальні завдання з курсу, які мають бути завантажені на платформу MOODLE у встановлені терміни. Право на перескладання поточних оцінок можуть отримати лише ті здобувачі, які пропустили заняття з поважних причин (лікарняний чи відрадження). Перескладання відбувається у формі усної співбесіди. Підсумковий контроль у формі екзамену складається з двох частин – тестова (розміщена на платформі MOODLE, тест має бути виконаний до дня екзамену) та усна (відповідно до розкладу екзаменаційної сесії, за екзаменаційними білетами у формі усної співбесіди). Здобувачі освіти, які отримали незадовільну підсумкову оцінку мають право на перескладання у встановлені терміни.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери, власні мобільні пристрої.

Система оцінювання та вимоги:

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5	Змістовий модуль 6	50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
8	8	8	8	8	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
77-89 65-76	добре	
58-64 50-57	задовільно	
20-49	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

1-19	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основна

1. Дегтярьов А. В., Кокодій М. Г., Маслов В. О. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 78 с.
2. Колесников О. В. Основи наукових досліджень. 2-ге вид. випр.. та доп. Навч. посіб.– К.: Центр учбо- вої літератури, 2011. – 144 с.
3. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид.. К. : Алерта, 2019. 492 с.
4. Конверський А.Є. Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
5. Крушельницька О .В. Методологія та організація наукових досліджень : Навчальний посібник / О.В. Крушельницька. -К. : Кондор, 2006. -206 с
6. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник / Л.: Ромус-Поліграф, 2002.- 128 с.
7. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
8. Ростовський В.С. Основи наукових досліджень та технічної творчості: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ В.С.Ростовський, Н.В. Дібрівська ; -К.: ЦУЛ, 2009. -95 с.
9. Соловійов С.М. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 176 с.
10. Стеченко Д.М., Чмир О.С, С79 Методологія наукових досліджень: Підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2007. — 317 с.
11. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навчальний посібник. — К.: Академвидав, 2005. — 208 с.
12. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 240 с.
13. Яковенко Н.М. Вступ до історії. К.: Критика, 2007. – 368 с.

Додаткова

14. Актуальні питання методології та практики науково-технічної політики / За ред. Б.А. Малицького. – К.: УкрІНТЕІ, 2001. – 201с.
15. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підруч. для студ. екон. спец. вузів. – К.: Вища шк., 1997. – 271с.
16. Британ В.Т. Организация вузовской науки: опыт и уроки. – К.: Лыбидь, 1992. – 168с.
17. Генцов Г. Работа с книгой: рациональные приемы. – Москва: Книга. – 1984. – 120 с.
18. Добров Г.М. Наука о науке / Отв. ред. Н.В. Новиков. – 3-е изд., доп. и пере раб. – К.: Наук. думка, 1998. – 304с.
19. Закон України “ Про наукову і науково-технічну діяльність” (від 01.12.98. No284-XIV) // Відомості Верховної Ради України. – 1999.– No2 – 3 – Ст. 20.

20. Закон України “Про вищу освіту” (від 1.08.2014 № 1556-VIII) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. №37-38. ст. 2004.
21. Закон України “Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України” (від 23.03.2000 №1602- III) // Відомості Верховної Ради України. – 2000.– №25 – Ст. 195.
22. Закон України “Про науково-технічну інформацію” (від 25.06.93. № 3323- XII) // Відомості Верховної Ради України. – 1993.– №33.– Ст.345; 2003.– №30 – Ст.247.
23. Закон України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки” (від 11.07.2002 №2623-III) // Відомості Верховної Ради України. – 2001.– №48 – Ст. 253.
24. Клименюк О.В., Коліта О.О. Методологія і методика педагогічного дослідження. Постанова мети та задач дослідження. – К., 1988. – 100 с.
25. Лудченко А.А., Лудченко Я.А., Примак Т.А. Основы научных исследований: Учеб. пособие / Под ред. А.А. Лудченко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 114с.
26. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження. – Л.: Світ, 2001. – 415с.
27. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: Стат. зб. / Відп. за випуск Л.Г.Луценко / Держкомстат. – К., 2002. – 316с.
28. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: Стат. зб. / Держкомстат. – К., 2003. – 340с.
29. Нормативно-правові акти про наукову та науково-технічну діяльність у вищих навчальних закладах України: У 2 кн. / За ред. Ю.І. Горобця, М.І. Панова, - Х.: Право, 2001. – Кн.. 1. – 784с.
30. Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань: Нормативні документи. – К.: Бюлетеня ВАК України, 2000. – 32с.
31. Постанова Верховної Ради України “Про концепцію науково-технічного та інноваційного розвитку України” (від 13.07.99 №916-XIV) // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №37. – Ст. 336.
32. Сидоренко В.К. Дмитренко П.В. Основы научных исследований: Навчальний посібник. – К.:Вища школа. – 2000.
33. Тормоса Ю. Г. Основы научных исследований: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2003. — 76 с.
34. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. — 4-те вид., випр. і доп. — К.: Знання, 2004. — 307 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.jstor.org/stable/1384192>;
2. <http://www.jstor.org/stable/195380>;
3. <http://politics.ellib.org.ua/pages-4540.html>
4. http://science.logistics-gr.com/index.php?option=com_content&view=article&id=81:-----2004-240&catid=13:2011-11-01-16-59-39&Itemid=5